**A21** 

# Mabwysiadu Rhyng-wladol a Chytundeb yr Hâg 1993

### Ar gyfer pwy y mae'r daflen hon?

Anelir y daflen hon at unrhyw un sy'n ystyried gwneud cais i lys teulu yng Nghymru a Lloegr am orchymyn mabwysiadu dan Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002 dan yr amgylchiadau isod:

- bod y plentyn, cyn iddo gyrraedd y DU i'w fabwysiadu, yn byw fel rheol mewn gwlad neu diriogaeth y tu allan i Ynysoedd Prydain;
- bod y plentyn sydd i'w fabwysiadu yn byw fel rheol y tu allan i Ynysoedd Prydain;
- bod y mabwysiadwyr arfaethedig yn byw fel rheol y tu allan i Ynysoedd Prydain.

Mae "Ynysoedd Prydain" yn golygu Cymru, Lloegr, Yr Alban, Gogledd Iwerddon, Ynysoedd y Sianel ac Ynys Manaw.

Bydd y daflen hon yn esbonio i chi:

- beth yw mabwysiadu rhyng-wladol;
- beth yw Cytundeb yr Hâg 1993;
- pwy gaiff wneud cais am fabwysiadu plentyn;
- pa wybodaeth y bydd ei hangen ar y llys; a
- sut y bydd y llys yn ymdrin â'ch cais.

Nid yw'n ddatganiad diffiniol o'r gyfraith. Os ydych yn ystyried mabwysiadu plentyn, dylech gael cyngor gan: adran gwasanaethau cymdeithasol eich awdurdod lleol; asiantaeth fabwysiadu gymeradwy; cyfreithiwr, canolfan y gyfraith neu ganolfan cyngor cyfreithiol neu Ganolfan Cyngor Ar Bopeth.

Mae'r wybodaeth hyn ynghylch mabwysiadu ar gael o https://www.gov.uk/child-adoption neu drwy ymweld a gwefannau BAAF (British Association for Adoption and Fostering) http://www.baaf.org.uk a First4Adoption https://www.first4adoption.org.uk/. Efallai y gallwch gael cyngor ar gymorth cyfreithiol am ddim. Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn www.gov.uk/legal-aid

Dalier Sylw: Yng ngweddill y daflen hon, mae'r term "cartref parhaol" yn cael ei ddefnyddio yn lle 'preswylfa arferol'. Gwneir hyn er mwyn ei gwneud yn haws ei darllen, ond dylid cofio nad yw'r term hwn mewn gwirionedd yn cyfateb i union ystyr preswylfa arferol. Preswylfa arferol yw cydsyniad cyfreithiol na ddiffinnir yn statudol ac yn destun cyfraith achosion, ac mae'n bosibl preswylio'n arferol mewn mwy nag un gwlad. Os oes gennych unrhyw amheuaeth ynghylch eich statws preswylio, dylech geisio cyngor cyfreithiol annibynnol cyn gynted â phosib yn y broses fabwysiadu.

### Beth yw mabwysiadu rhyng-wladol?

Mabwysiadu rhyng-wladol yw mabwysiadu plentyn sydd a'i breswylfa arferol mewn un gwlad gan unigolyn/unigolion sydd yn preswylio'n arferol mewn gwlad arall.

Mae dau fath o fabwysiadu rhyng-wladol i mewn: Y rhai hynny a wneir dan delerau Cytundeb yr Hâg ac 'eraill'.

Gall y mabwysiadu fod yn un o'r canlynol:

- Mabwysiad Cytundebol sef pan fydd y plentyn a'r mabwysiadwyr yn byw fel arfer mewn gwahanol wledydd sy'n Wladwriaethau a dderbyniodd Gytundeb yr Hâg 1993 (hynny yw, Gwladwriaethau sydd wedi "cadarnhau" neu "gydsynio" iddo) a bod y mabwysiadu'n cael ei weithredu dan y Cytundeb.
- "Arall" "Arall" yw mabwysiadu rhyng-wladol na effeithir dan telerau'r Cytundeb.

## Os ydw i'n mabwysiadu plentyn dramor, oes angen i mi wneud cais am orchymyn mabwysiadu yn y DU?

Mewn rhai achosion, bydd cyfraith y DU yn cydnabod mabwysiad llawn a weithredwyd y tu allan i'r DU.

Mae mabwysiad llawn dan y Gytundeb a ardystir yn ddilys gan yr Awdurdod Canolog dan Erthygl 23 Cytundeb yr Hâg, yn cael ei adnabod dan gyfraith y DU.

Ar 3 Ionawr 2014, diddymwyd Gorchymyn Mabwysiadu (Dynodi Mabwysiadau Tramor) 1973 (y 'rhestr dynodedig') a chyflwynwyd y Gorchymyn (Cydnabyddiad o Fabwysiadau Tramor) 2013 ('Gorchymyn 2013'). Mae'r Gorchymyn 2013 yn enwi'r gwledydd hynny lle gwnaed gorchmynion mabwysiadu domestig ar neu ar ôl 3 Ionawr 2014, a byddant yn cael eu cydnabod yn awtomatig yng Nghymru a Lloegr.

Bydd mabwysiad a ddigwyddodd cyn 3 Ionawr 2014 mewn gwlad a enwir ar y rhestr dynodedig yn cael eu adnabod dan gyfraith y DU, felly nid oes angen gwneud cais am orchymyn mabwysiadu mewn perthynas â phlentyn yn y DU i gael cydnabyddiaeth.

Mae mabwysiad sydd yn digwydd ar neu ar ôl 3 Ionawr 2014 mewn gwlad a enwir ar Gorchymyn 2013 yn cael ei gydnabod yng Nghymru a Lloegr, a nid oes angen ail fabwysiadu er mwyn cael y cydnabyddiad hwnnw.

Mae gan yr Alban a Gogledd Iwerddon eu deddfwriaeth eu hunain o gydnabod mabwysiadu.

Os ydych chi'n credu bod hyn wir am eich amgylchiadau chi, dylech geisio cyngor gan gyfreithiwr, canolfan y gyfraith neu gyngor cyfreithiol, eich awdurdod lleol neu asiantaeth fabwysiadu gymeradwy.

Mae'r cyfarwyddyd hwn yn ymwneud yn bennaf â cheisiadau am orchymyn mabwysiadu dan y Cytundeb a wneir mewn llys yng Nghymru a Lloegr. Gellir cael rhagor o wybodaeth am fathau eraill o geisiadau am fabwysiadu rhyng-wladol gan eich awdurdod lleol neu asiant mabwysiadu gwirfoddol sy'n delio â mabwysiadu rhyng-wladol. Mae manylion am awdurdodau lleol ac asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol ar gael yn https://www.gov.uk/child-adoption/adopting-a-child-from-overseas.

Ceir enwau'r gwledydd sydd ar y rhestr ddynodedig a'r Gorchymyn 2013 yn https://www.gov.uk/intercountry-adoption-information-for-adoption-agencies#list-of-designated-countries.

### Beth yw Cytundeb yr Hâg?

Mae 'Cytundeb yr Hâg' yn cyfeirio at Gytundeb 29 Mai 1993 ar Amddiffyn Plant a Chydweithio mewn perthynas â Mabwysiadu Rhyng-wladol. Mae'r Cytundeb yn darparu fframwaith ar gyfer y broses o fabwysiadu rhyng-wladol sydd wedi'i anelu at amddiffyn lles gorau y plentyn ac yn sefydlu system o gydweithio rhwng gwledydd cytundebol i atal herwgydio, gwerthu neu fasnachu plant.

Ymgorfforwyd y fframwaith a nodwyd yn y Cytundeb yng nghyfraith fabwysiadu'r DU dan Ddeddf Mabwysiadu (Agweddau Rhyng-wladol) 1999. Mae Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002 yn ymgorffori nifer o ddarpariaethau Deddf 1999, gan ehangu arnynt, a chyflwyno rhagofalon a chosbau newydd. Roedd rheoliadau a wnaed dan Ddeddf 2002 (Rheoliadau Mabwysiadu gydag Elfen Dramor 2005) yn pennu'r gofynion a'r gweithdrefnau ar gyfer mabwysiadu plant o dramor gan ddarpar fabwysiadwyr sy'n preswylio fel arfer yng Nghymru a Lloegr a mabwysiadu plant yng Nghymru a Loegr gan bobl sy'n preswylio dramor fel arfer. Nod y rheoliadau hyn yw sicrhau nad yw plant yn cael eu cludo i nac o'r DU er mwyn eu mabwysiadu (gan gynnwys mabwysiadau Cytundeb) heb ragofalon a chymeradwyaeth priodol gan yr awdurdodau cywir.

### Beth yw ystyr y termau 'mabwysiad llawn' a 'mabwysiad syml'?

Dan **fabwysiad llawn**, ymdrinnir â'r plentyn dan y gyfraith fel plentyn unrhyw unigolyn a'i mabwysiadodd, ac nid unrhyw unigolyn arall. Mewn **mabwysiad syml**, er bod perthynas gyfreithiol newydd a pharhaol yn cael ei chreu rhwng y mabwysiadwyr a'r plentyn, nid yw pob cwlwm gyda'r rhieni geni yn cael ei dorri'n llwyr.

Dim ond mabwysiadau llawn y mae cyfraith y Deyrnas Unedig yn eu cydnabod ac yn eu dyfarnu, ond mae'r Cytundeb yn darparu ar gyfer cydnabod y ddau fath o fabwysiadu. Fe all y DU droi mabwysiadu syml yn fabwysiadu llawn ar yr amod bod y rhieni geni a'r partïon eraill wedi cydsynio i hynny. Mewn unrhyw achos lle gallai mater mabwysiadu syml godi, rhoddir gwybod i'r rhieni geni ynghylch effaith gorchymyn o'r fath dan gyfraith y DU ac fe geisir eu cytundeb i fabwysiadu llawn. Mae Deddf 2002 hefyd yn darparu cyfrwng lle gall yr Uchel Lys roi cyfarwyddyd ynghylch a ddylai plentyn a fabwysiedir dan fabwysiad syml gael ei drin fel pe na bai ef neu hi yn blentyn i unrhyw unigolyn arall heblaw'r mabwysiadwr(wyr) ac i ba raddau y dylai hynny fod.

Os oes gennych unrhyw gwestiwn ynghylch gorchmynion mabwysiadu llawn neu syml neu ynghylch y gyfraith yn nhardd-wlad y plentyn, dylech geisio cyngor gan gyfreithiwr, canolfan cyngor cyfreithiol neu ganolfan y gyfraith, eich awdurdod lleol neu asiantaeth fabwysiadu gymeradwy.

## Pa wledydd sy'n llofnodeion i Gytundeb yr Hâg?

Mae'r rhestr ddiweddaraf o wledydd a lofnododd Gytundeb yr Hâg ar gael ar http://hcch.e-vision.nl/index\_en.php?act=conventions.status&cid=69.

# Os ydw i am fabwysiadu plentyn o wlad arall, beth sy'n rhaid i mi ei wneud?

Mewn unrhyw fath o fabwysiadu rhyng-wladol, rhaid i bob mabwysiadwr fynd drwy'r un broses asesu a chymeradwyo.

Y cam cyntaf y dylech ei gymryd yw cysylltu ag adran gwasanaethau cymdeithasol eich awdurdod lleol neu asiantaeth fabwysiadu wirfoddol a gymeradwywyd ar gyfer cyflawni mabwysiadu rhyng-wladol. Bydd yr awdurdod lleol neu'r asiantaeth fabwysiadu'n gofyn i chi lenwi'r ffurflenni angenrheidiol, a byddant wedyn yn cynnal nifer o archwiliadau amdanoch chi a'r cartref a ddarperir ar gyfer y plentyn. Byddant hefyd yn eich helpu i ystyried y goblygiadau a nodi'r nodweddion sydd eu hangen i fagu plentyn o ddiwylliant/gwlad arall.

Mae manylion am awdurdodau lleol ac asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol ar gael yn https://www.gov.uk/child-adoption/adopting-a-child-from-overseas.

### Beth sy'n digwydd nesaf gyda chais mabwysiadu dan y Cytundeb?

Os cewch eich asesu i fod yn rhywun sy'n gymwys ac yn addas i fabwysiadu plentyn o'r wlad o'ch dewis, bydd eich cais yn cael ei anfon ymlaen at yr Adran Addysg os ydych chi'n byw yn Lloegr neu at Llywodraeth Cymru os ydych yn byw yng Nghymru. Mae'r ddwy Adran hon o'r Llywodraeth yn 'Awdurdodau Canolog' o ran mabwysiadau rhyng-wladol.

Mae'r Awdurdod Canolog yn gyfrifol am wneud yn siŵr bod eich cais yn cydymffurfio â'r gofynion cyfreithiol perthnasol a bod pob gwybodaeth angenrheidiol wedi ei darparu, cyn ei hanfon ymlaen i'r Awdurdod Canolog perthnasol yn y wlad yr ydych chi eisiau mabwysiadu plentyn ohoni. Os bydd yr Awdurdod Canolog yn y wlad honno yn cymeradwyo eich cais, a'ch bod yn cael eich cydweddu a phlentyn addas, bydd yr Awdurdod Canolog yng Nghymru a Lloegr yn prosesu'r gwaith papur mewn perthynas a'r plentyn ac yn rhoi gwybod i chi o'r gweithdrefnau.

Bydd rhai mabwysiadau dan Gytundeb yr Hâg yn cael eu gwblhau a'i dystio'n ddilys gan yr Awdurdod Canolog dan Erthygl 23 Cytundeb yr Hâg dramor. Bydd eraill yn cael eu cwblhau yma. Mewn achosion lle caiff achosion lle caiff mabwysiadu eu cwblhau yma, a'ch bod yn penderfynu mabwysiadu'r plentyn yn y DU, bydd rhaid i chi hebrwng y plentyn i'r DU ac, o fewn 14 diwrnod i chi gyrraedd, bydd rhaid i chi hysbysu awdurdod lleol yr ardal lle'r ydych chi'n byw o'ch bwriad i wneud cais am orchymyn mabwysiadu dan y Cytundeb.

Pwysig: Mae'r daflen hon yn rhoi amlinelliad cryno iawn o'r gweithdrefnau. Mewn rhai achosion, gall y broses fod yn hir a gall fod yn gymhleth. Ym mhob achos, rhaid i chi gydymffurfio â'r gweithdrefnau a bennir ar gyfer achosion dan y Cytundeb yn Rheoliadau Mabwysiadu gydag Elfen Dramor 2005. Os nad ydych chi'n gwneud hynny, gallai olygu bod un o'r Awdurdodau Canolog, neu'r ddau, yn y Gwladwriaethau dan gytundeb yn methu â darparu'r trefniadau sy'n ofynnol dan y Cytundeb, ac ni fyddwch yn gallu cael gorchymyn mabwysiadu dan y Cytundeb. Os na fyddwch yn cydymffurfio â'r rheoliadau efallai eich bod yn cyflawni trosedd. Mae hi'n bwysig felly, eich bod yn ceisio am gyngor gan eich awdurdod lleol neu asiantaeth mabwysiadu gwirfoddol sy'n delio â mabwysiadu rhyngwladol, ac os yw'n briodol ceisio cyngor gan gyfreithiwr.

# Ble yng Nghymru a Lloegr ydw i'n dechrau fy nghais am orchymyn mabwysiadu dan y Cytundeb?

Dylech wneud eich cais i'r llys agosaf atoch sy'n delio â materion mabwysiadu.

Gallwch ddod o hyd i restr lawn o lysoedd, a gwybodaeth ynghylch y math o waith y maent yn ei wneud, ar-lein yn courttribunalfinder.service.gov.uk.

### Pwy gaiff wneud cais am orchymyn mabwysiadu dan y Cytundeb?:

Gall cwpl wneud cais i lys teulu yng Nghymru a Lloegr am orchymyn mabwysiadu ar yr amod:

- adeg llunio'r gorchymyn mabwysiadu, bod dau aelod y cwpl yn o leiaf 21 oed; a
- bod eu cartref parhaol wedi bod yn Ynysoedd Prydain am o leiaf un flwyddyn yn union cyn y cais; neu
- bod eu cartref parhaol yn un o wledydd y Cytundeb y tu allan i Ynysoedd Prydain ar y dyddiad y gwneir y cais i'r llys.

Mae 'cwpl' yn golygu dau unigolyn sy'n byw mewn perthynas deuluol barhaus. Gallant fod o ryw gwahanol neu'r un rhyw, yn briod, dibriod neu'n bartneriaid sifil.

Gall un unigolyn ar ei ben ei hun wneud cais i fabwysiadu ar yr amod:

- adeg llunio'r gorchymyn mabwysiadu, eu bod yn o leiaf 21 oed; a
- bod eu cartref parhaol wedi bod yn Ynysoedd Prydain am o leiaf un flwyddyn cyn gwneud y cais; neu
- bod eu cartref parhaol yn un o wledydd y Cytundeb y tu allan i Ynysoedd Prydain ar y dyddiad y gwneir y cais i'r llys.

ac

- eu bod yn ddi-briod/heb bartner sifil; neu
- eu bod yn briod neu â phartner sifil, ac yn gallu bodloni'r llys o un o'r canlynol:
- na ellir dod o hyd i'w gŵr/gwraig neu bartner sifil;
- eu bod wedi gwahanu oddi wrth eu gŵr/gwraig neu bartner sifil ac yn byw ar wahân a bod y gwahanu'n debygol o fod yn barhaol; neu
- bod eu gŵr/gwraig neu bartner sifil yn analluog yn gorfforol i wneud cais neu heb allu (o fewn ystyr Deddf Galluedd Meddyliol 2005) i wneud hynny.

Hefyd, ni all y llys wneud gorchymyn mabwysiadu dan y Cytundeb oni bai:

- bod y plentyn wedi byw gyda chi, neu yn achos cais gan gwpl, gydag un neu'r ddau ohonoch, drwy'r amser am y deng wythnos yn union cyn y cais;
- mai'r DU yw'r wladwriaeth y mae'r plentyn i fyw'n barhaol ynddi a bod y ceisydd neu un o'r ceisyddion heb fod yn Ddinesydd Prydeinig, a bod y Swyddfa Gartref wedi cadarnhau y rhoddir hawl i'r plentyn ddod i mewn i'r DU a byw yma'n barhaol.

### Fydd rhaid i mi dalu ffi?

Mae ffi'n daladwy am bob cais i fabwysiadu. Gofynnwch i staff y llys am fanylion neu am gopi o daflen EX50 - Ffioedd y Llys Sifil a'r Llys Teulu, sydd ar gael hefyd o'n gwefan hmctsformfinder.justice.gov.uk.

Efallai y bydd eich sefyllfa ariannol yn golygu na fydd yn rhaid ichi dalu ffi i'r llys, er enghraifft, os ydych chi'n derbyn math arbennig o fudd-dal sy'n seiliedig ar brawf modd, neu y byddech yn dioddef caledi ariannol pe baech yn talu'r ffi. Mae'r llyfryn a'r ffurflen gais cyfunol, sef **EX160A - Ffioedd Llys a'r Tribiwnlys - oes raid i mi eu talu?** yn rhoi rhagor o wybodaeth. Y mae ar gael o'r llys teulu neu oddi ar ein gwefan.

### Pa ffurflenni a dogfennau fydd y llys eu hangen?

Bydd y llys angen:

- Eich ffurflen A59 Cais am Orchymyn Mabwysiadu Cytundebol wedi ei llenwi, a thri chopi; ac
- os yw'r plentyn wedi ei eni yn y DU, copi ardystiedig o dystysgrif geni lawn ar gyfer y plentyn, neu os yw'r plentyn wedi'i fabwysiadu'n flaenorol, copi ardystiedig o'r cofnod yn y Gofrestr Plant a Fabwysiadwyd.
- os yw'r plentyn wedi ei eni y tu allan i'r DU, copi ardystiedig o dystysgrif geni wreiddiol y plentyn, unrhyw dystysgrif/datganiad gadawiad, neu lle bo'r plentyn wedi'i fabwysiadu, copi ardystiedig o'r cofnod yn y gofrestr fabwysiadu fel y cydnabyddir yn y Dardd-wlad neu gopi ardystiedig o'r dystysgrif fabwysiadu.

Efallai y bydd yn rhaid i chi hefyd ddarparu unrhyw rai o'r canlynol, gan ddibynnu ar eich amgylchiadau:

- os oeddech chi'n barti yn yr achos, copi o unrhyw orchymyn terfynol sydd mewn grym yn ymwneud â'r plentyn, ac, os yw'n bosibl, copi o unrhyw gytundeb cynhaliaeth neu ddyfarniad cynhaliaeth mewn perthynas â'r plentyn;
- os oeddech chi'n barti yn yr achos, copi o unrhyw orchymyn terfynol sydd mewn grym yn ymwneud â brawd, chwaer, hanner brawd, hanner chwaer, llysfrawd neu lyschwaer i'r plentyn;
- lle bo rhiant i'r plentyn wedi marw, copi ardystiedig o'r dystysgrif farwolaeth;
- os ydych chi'n cyflwyno tystiolaeth o'ch priodas neu bartneriaeth sifil, copi ardystiedig o'ch tystysgrif briodas neu dystysgrif partneriaeth sifil;
- os yw'ch priod neu bartner sifil wedi marw, copi ardystiedig o'r dystysgrif farwolaeth;

- os ydych chi wedi cael ysgariad neu fod eich partneriaeth sifil wedi'i diddymu, copi o unrhyw ddyfarniad absoliwt neu ddyfarniad yn dirymu'ch priodas, neu gopi o unrhyw orchymyn diddymu neu ddirymu eich partneriaeth sifil;
- unrhyw dystiolaeth ddogfennol yn cefnogi'r rhesymau paham eich bod yn gwneud cais i fabwysiadu heb eich priod neu bartner sifil, megis dyfarniad ymwahaniad cyfreithiol;
- os yw'r plentyn yn dod i fyw i'r DU ac nad ydych chi (neu yn achos cwpl, y naill neu'r llall ohonoch) yn Ddinesydd Prydeinig, rhaid i chi gael cadarnhad gan y Swyddfa Gartref bod y plentyn wedi ei awdurdodi i ddod i'r Deyrnas Unedig a byw'n barhaol yno;
- os yw eich enw, fel y'i nodwyd ar y ffurflen gais yn wahanol i'r enw a nodir ar unrhyw dystiolaeth o briodas neu bartneriaeth sifil yr ydych yn ei hanfon gyda'ch cais, unrhyw dystiolaeth ddogfennol i egluro'r gwahaniaeth.

Nid yw hon yn rhestr llawn o'r dogfennau y gellid bod eu hangen ar y llys. Fe welwch restr o'r dogfennau sydd i'w rhoi ynghlwm ar y ffurflen gais A59. Gallwch gael copïau o ffurflen A59 gan unrhyw lys teulu sy'n delio â materion mabwysiadu. Gallwch ddod o hyd i restr lawn o lysoedd, a gwybodaeth ynghylch y math o waith y maent yn ei wneud, ar-lein yn courttribunalfinder.service.gov.uk.

## Ymhle y gallaf gael copi o dystysgrif farwolaeth, tystysgrif briodas neu bartneriaeth sifil, neu dystysgrif geni lawn y plentyn os nad oes un gennyf?

Os priodwyd chi yng Nghymru neu Loegr, neu os cafodd y plentyn ei eni yng Nghymru neu Loegr, gallwch gael copi ardystiedig gan:

- Swyddfa'r Cofrestrydd Genedigaethau, Marwolaethau a Phriodasau dros yr ardal lle cawsoch eich priodi neu'r ardal lle cafodd y plentyn ei eni. Gallwch gael y cyfeiriad o'r llyfr ffôn.
- Certificate Services Section, General Register Office, PO Box 2 Southport PR8 2JD (Ffôn: 0300 123 1837) neu gallwch archebu tystysgrif newydd ar-lein yn www.gro.gov.uk

Os cofrestrwyd eich partneriaeth sifil yng Nghymru neu Loegr, dylech gysylltu â'r awdurdod cofrestru lle cofrestrwyd y bartneriaeth sifil.

Os priodwyd chi neu os cofrestrwyd eich partneriaeth sifil yn Yr Alban neu yng Ngogledd Iwerddon neu os cafodd y plentyn yr ydych yn dymuno ei fabwysiadu ei eni yn un o'r gwledydd hyn, gallwch gael rhagor o wybodaeth gan:

- The General Register Office for Scotland, New Register House, 3 West Register Street, Edinburgh, EH1 3YT (Rhif Ffôn: 0131 334 0380) neu
- The General Register Office, Oxford House, 49-55 Chichester Street, Belfast, BT1
  4HL (Rhif Ffôn 0300 200 7890)

**Dalier Sylw:** Bydd rhaid i chi dalu ffi er mwyn cael copi o dystysgrif. Bydd y swyddfa y cysylltwch â hi yn dweud wrthych faint yw'r ffi.

Beth ddylwn ei wneud os nad wyf yn dymuno datgelu pwy ydwyf?

Os nad ydych yn dymuno i riant (rhieni) neu warcheidwad (gwarcheidwaid) y plentyn yr ydych yn bwriadu ei fabwysiadu gael gwybod pwy ydych, gallwch ofyn i'r llys roi 'rhif cyfresol' i chi. Unwaith y mae'r llys wedi rhoi rhif cyfresol i chi, bydd unrhyw ddogfennau a anfonir at riant/rhieni neu warcheidwad/gwarcheidwaid y plentyn yn dangos y rhif hwn yn hytrach nag unrhyw fanylion personol amdanoch chi neu'r ceisydd arall. Yn ogystal, os oes gofyn i chi a rhieni neu warcheidwaid y plentyn fod yn bresennol yn yr un gwrandawiad llys, bydd y llys yn gwneud trefniadau i sicrhau, trwy gydol yr amser, na ddatgelir pwy ydych chi.

### Beth fydd yn digwydd pan fyddaf wedi gadael y cais gyda'r llys?

Mae pob achos yn wahanol a bydd penderfyniadau'r llys ynglŷn â'r camau nesaf yn dibynnu ar fanylion eich cais, ond mae'n debygol y bydd rhai neu bob un o'r canlynol yn digwydd:

- bydd y llys yn gofyn i swyddog o Wasanaeth Cynghori a Chynorthwyo Llys i Blant a Theuluoedd (CAFCASS neu CAFCASS Cymru) gael ei benodi i weithredu fel Gwarcheidwad Plant;
- bydd y llys yn gofyn i'r asiantaeth fabwysiadu neu'r awdurdod lleol baratoi adroddiad a fydd yn rhoi manylion am y plentyn, amdanoch chi a'ch teulu, unrhyw riant neu warcheidwad i'r plentyn, ac unrhyw wybodaeth gefndirol arall a fydd yn cynorthwyo'r llys;
- trefnir gwrandawiad gan y llys (a elwir yn 'wrandawiad cyfarwyddiadau cyntaf').
  Bydd hwn fel arfer yn digwydd oddeutu pedair wythnos ar ôl i'ch cais gael ei dderbyn. Anfonir manylion am y gwrandawiad hwn atoch chi neu at eich cyfreithiwr, os oes gennych chi un, at rieni'r plentyn, at unrhyw unigolyn arall sydd â chyfrifoldeb rhieni dros y plentyn ac at unrhyw unigolyn sy'n paratoi adroddiad ar gyfer y llys neu sy'n gweithredu ar ran yr awdurdod lleol, yr asiantaeth fabwysiadu, neu'r plentyn.

### Beth yw swyddogaeth Gwarcheidwad Plant?

Pan wneir cais am orchymyn mabwysiadu dan y Cytundeb, bydd y llys yn penodi Gwarcheidwad Plant i weithredu ar ran y plentyn (oni bai bod y llys yn fodlon nad oes angen gwneud hynny er mwyn diogelu buddiannau'r plentyn). Rhaid i'r Gwarcheidwad Plant gyflwyno adroddiad i'r llys yn cynghori ar fuddiannau'r plentyn a rhoi unrhyw gyngor arall y gofynnir amdano gan y llys.

### Beth ydy Gwrandawiad Cyfarwyddo Cyntaf?

Apwyntiad yw Gwrandawiad Cyfarwyddo Cyntaf pan fydd y barnwr yn ystyried eich cais ac yn gwneud penderfyniadau (a elwir yn 'gyfarwyddiadau') ynghylch materion megis:

- a oes unrhyw wallau neu fylchau yn eich cais neu'r dogfennau ategol y mae angen eu cywiro;
- a gydymffurfiwyd â gofynion Deddf 2002 a Rheoliadau Mabwysiadu gydag Elfen Dramor 2005;
- os nad yw'r holl ddogfennau yn Saesneg, yr amserlen ar gyfer cyfieithu unrhyw ddogfennau sydd heb ei cyfieithu:
- yr amserlen ar gyfer ffeilio unrhyw adroddiadau gan asiantaeth fabwysiadu, awdurdod lleol neu CAFACASS/CAFCASS CYMRU, ac unrhyw dystiolaeth arall;
- dadlennu gwybodaeth i'r ceiswyr ac i rieni neu warcheidwaid y plentyn;
- a oes angen gwrandawiad cyfarwyddiadau pellach; ac
- os yw'n bosibl, ddyddiad a lleoliad y gwrandawiad terfynol. Yn y gwrandawiad terfynol y gwneir y gorchymyn mabwysiadu, os mai dyna fydd penderfyniad y llys.

Anfonir copi o'r gorchymyn sy'n esbonio pa gyfarwyddiadau a wnaed gan y llys, atoch chi neu at eich cyfreithiwr, os oes un yn gweithredu ar eich rhan.

Unwaith y bydd cyfarwyddiadau wedi'u rhoi, bydd y llys yn monitro cynnydd eich achos i sicrhau y cydymffurfir â'r amserlen ac unrhyw gyfarwyddiadau.